

اداره خانه سی :

بازید جامع شریفی تریه قاپسی
قارشینده

دینی، علمی، ادبی، اجتماعی

مرکز تویمی :

باب عالی جاده سنده (اتحاد
تجارت) کتبخانه سی

مخمس

۱۳۳۸

اسلامك نفعنه

سراط مخبر: خادم یازیلر

مع التشر قبول ونشر اولنور. یازانك

شخصیتی دكل، یازینك ماهیتی نظر دقته

آلینیر. کوندریله جك آثار او قوناقلی

و مختصرجه یازیلش اولمالیدر. کلن

یازیلردن شایان قبول کورولنلر تاریخ

صیراسیله درج ایدیلیر .

صاحبی، مدیری، محرری :

علاوه سی لازمدر .

هرسنه نك برنجی

سراط استرا: و ایکنجی آلتی

آیاغندن اعتباراً آتونه قید اولونور.

سنه لکی پوسته اجرتیله برابر

۱۰۰، الی آیلغی: ۵۰. غروشدر.

ممالك اخنییه ایچین ۱۰۲۰ غروش

فی: غروش

۱۰

صفر

۱۳۴۳

جلد

۵

عدد

۵۲

[وكل في فلك يسبحون...] وجهه سی کندی
فلک پرنده سبج ایدر لر یعنی دور ایدر لر دنیلیمی
اشبو طقوزنجی ماده بی تأیید ایتکده در .
معلوم بولندیخی اوزره (فلك) محرك معناسنه ده
کلوب منحنی بر شکل دیمکدر . سبج ایسه یوزمک
معناسنه در . یوزوجی شیلرک بریره استنادلری تصور
ایدیله میه جکندن (یسبحون) افاده جلیله سندن
اجرام سماویه نك فضا دروننده هیچ بریره استناد
ایتمه دن جاذبه قوتیله سیر ایدر اولدقلری آکلاشیلیور .
بو آیت کریمه ده اوافق بر نکته ده اواردر . معلومدر که
یوزه ییلمک ایچون سفائن بحریه نك هر حالده صویه
احتیاجلری واردر . صو بولمده قه هر درلو مرا کب
بر جسم جامد کبی اولدینی یرده قالیر . مادام که
جناب حق اجرام سماویه ایچون یوزمک کله سنی
استعمال بیور شدر ، او حالده بو اجرام ده بو صفة
استحقاق کسب ایتک ایچون بر شیئک ایچنده بولنسی
لازمدر . صو آرامغه بالطبع احتیاج یوقدر . فن
کتابلرنده (اثير) ديه کثرتله اسمی کچن ماده ایشته
بودر والله اعلم . ارکان حرب میر آلایلرندن

عبدالرحمن

قویروقلی ییلدیزلر و دنیانک صوکی (مابعد)

صو ک زمانلرده کی کشفیات هیئیه - از جمله
شمسک ثانیه ده یکر می کیلو مترو قدر بر سرعتله
حرکت ایتسی - قویروقلی ییلدیزلر مسئله سنی
خیلی تنویر ایتشدر . نجوم کیسودارده منظومه
شمسیه مزه هائدمیدر سؤالنه قارشی (لاپلاس) کوردیکی
خیزجوابنک الیوم طوغرو اولمادینی آکلاشلمشدر .
فی الحقیقه پاییلان حساباته نظراً خارجدن کلوب
شمسک دائرة تأثیرینه قاپیلان اجرامک محرکی
بر قطع زائد اولماسی لازم کلمده در که بوده قویروقلی

ییلدیزلر ایچون وارد دکدر . استثنا تشکیل ایله دیکی
ظن اولونان بعضیلرینک اسراری ده حل اولمشدر .
مارسیلیا رصد خانه سی مدیر سابقی (لویی
فابری) فرانسه فن انجمنی طرفندن مظهر تقدیر
اولان بر مظهره سنده دییور که : « بو نجومک
کونشک اطر افنده چیز دکری محرک رک نقطه خضیض »
ده خفیف صورتده قطع زائد شکلی اکتساب
ایتمی سیاراتک سبیت ویردیکی تشوشاندن ایلری
کلمده در .

مشتی و بالخاصه زحل جاذبه سیله بونلرک
سرعتلرینی تزید ایدیور . او وجهه که نقطه
خضیضه تقرب ایتدکری زمان صرف کونشک
جاذبه سیله حصوله کله جک اولان سرعتدن بر آز
فضله سنه مالک بولونیورلر »

شوندن آکلاشیلیور که مشاهده ایده ییلدیکمز
قسمنده مدار قطع زائد ایسه ده اوج نقطه سنده قطع
مکافییه یاقین اوزون بر قطع ناقصدن عبارتدر .
او حالده کواکب ذوی الاذئاب قطع ناقص چیز -
مکده در . فقط بعضیلرینک محرکری اوقدر اوزون
درکه تکرار مشاهده ایدیله ییلمه لری ایچون عصرلر
لازمدر . مثلاً ۱۸۵۸ / تاریخنده کوریلان (دوناتی)
قویروقلی ییلدیزینک مدت دوری ۱۹۵۰ سنه
اولدیفندن آنجاق - ۳۸۰۸ - تاریخنده ظهور
ایده جکدر .

بناء علیه دوری و غیر دوری نجوم . کیسودار
یوقدر و هیئت مجموعه سی منظومه شمسیه دن
معدوددر . ایشته حال حاضرده کی فلکیونک قناعتی
بومر کزده در .

* *

قویروقلیلرک تشکلات و ترکباتنه کلنجه :
قدما بونلرده اوج قسم کورمشدی : برنجیسی
[۹] نقطه خضیض ، نجومک شمسه اک یاقینی
نقطه لری اولوب مقابلی (اوج) در .

۱۸۹۲ سنه سنده ظهور ایدن (هونس)
ییلدیزینک کی ۱,۹۰۰,۰۰۰ کیلومترو قطرنده بویله جه
کونشدن قطراً ۶۰۰,۰۰۰ کیلو مترو داها بویوک
ایدی .

بوکوا بک غریب نك ثقلتری اوقدر آزدركه
مساحه لری همان همان عديم الامكاندر . بونك
ایچون قویروقلی ییلدیزلرک بعضاً سیاراته پك یاقین
کچمه لرینه رغماً حرکتلری قطعاً اخلاص ایتیمه لری
نادر حاللردن دکلدر ۱۸۸۶ تاریخده کی (بروقس)
ییلدیزی مشتری ایله برنجی پیکنک مئداری آراسندن
مرور ایتدیکی حالده کرک سیاره مزده، کرک مشتری
پیکرنده هیچ برانظام سزاق مشاهده اولنه مامشدر .
بتون ضرری آنجاق کنیدیسی چکمش، چونکه
حرکت کیمات وضعیه سنده بیوک تحوللر حصوله
کشد .

ارباب فنك اعتقادنجه قویروقلی ییلدیزلر ارضك
یوز بیکده برینه معادلدر . مع مافیه حقیقتده بوندن
اوج درت دفعه داها آزدركه ۱۶۰ کیلو مترولق
چلیك برکرمیه مساویدر . ديه ییلرز . بویله بر
محیطك کشافتی تصور مرکز قات قات فوقنده و
لابوراتوارلر یزده محلیه الهوا آتلیله الله ایده جکمن
بوشلقلرک چوق دوننده در . ترکیبات کیمیویه
مسئله سی ده شایان دقت نتیجه لره منجر اولمشدر .
کوکبک صلب اولان اقسامی تحلیل ایتک ممکن
دکلدر . یالکز رأس و قویروغك نه کی مواد
غازیه بی حاوی اولدیغی اوکره نمکله اکتفا ایدم جکرم
تحلیل طیفی اثبات ایتمشدر که کوکبک شوی
ایکی قسمنده کی ضیا شمسدن انعکاس ایله مش برضیا
ایله کنندینه عائد اولاندن مرکبدر . شمسك نجوم
کیسوداری تنویر ایلدیکی قبول ایدلسه بیله متادیا
حال فعالیتده اولوب مشاهده ایلدی کمز پارلاققلری
حاصل ایله بن الکتریقی قوتلرک قارشو سنده
بولندیغمن شبهدن وارسته در .

(نوت) [۱] تسمیه اولناندوکه الك متکاثف و زیادار
تسمیدر . ایکنجیمی سحابی و نیم شفاف اولان
(کیسو) درکه نواتی احاطه ایدر و هرا یکی رأس
کوکبی تشکیل ایلر . اوچنجیمی رأسدن منشعب
اوله رق ییلدیزک آرقاسنه طوغرو اوزانان زیادار
و سیاله دار قسم اولوب قویروق ویا ذنب تسمیه
ایدیلر . دورینلرک اختراعیله شو تقسیماتی تصحیح
ایتمک احتیاجی حس اولوندی : زیرا بر قویروقلی ده
هر زمان بر نوات و بر کیسو و قویروق یوقدر .
علی الا کثر نوات موجود اولمادیکی کی دنیایه دهشت
و تورقو صاچان ذیل دخی کوزیله مز .

بوکوا بک بر چوغی آنجاق رصد آلا بیله
مشاهده ایدیله بیلیمکده در . تله سقوپلرک سغه سنده
بر سحابیه شکلی ارائه ایدرلر .

حرکت ذاتیه لری دولایسیله شمسه یاقلاشد قجه
اوافق بر ییلدیزی آکدیران (نوت) کوزه چارپار .
بو نوات چفت، حتی متعدددر . ۱۸۸۲ سنه سنده کی
قویروقلی ییلدیز دی، سکز دانه سنه مالک و الک
بیوکنک قطری سکز بیك کیلو متره ایدی .

حال حاضرده قبول ایدیلن نظریه یه کوره
نوات، مختلف جسامتده برطاقم احجار و/جرامدن
متشکلدر . هر برینک اطرافنی غایت ضعیف غازلر
احاطه ایدر . متحداً حرکت ایدن بو اقسامک
نواتده وقوعه کله جک اوافق جاذبه فرقدن دولای
در حال آریلق احتمالی وارددر .

ابعادی محیر العقولدر . الک کوچوکنک قطری
اللی بیك کیلومترویه بالغ اولور . کنیدیسی احاطه ایدن
غازلرک حجمه کلنجه بو خصوصده کونش و ییلدیزدن
آشاغی قالماز .

[۱] Nova کله سنی تام مقابلی، یعنی چکیرده ک دیمک

اولان (نوت) ایله ترجمه ایتدک . بعضلری، غالباً (نوت) ی
جمع (نوه) بی اولک مفردی وهم ایلنورلر . حال بوکه
(نوت) مفرددر، جمعی ایه هوا وزنده (نوی) در .

اوزونلغنده ایدی. علی الاکثر، ذنب، شمسک
عکسی جهتده بولنور وراسدن اعتباراً انحنای پیدا
ایدر، شکلی آکلی بر بالایی آکدیر.

بو حال نه به عطف ایدیه بیلیر؛ مثلاً: قدمايك چوق
نظریه لر در میان ایلهمشدر. مثلاً [قادران] نامنده کی
هیئتشناس، رأس کوکبک عادتاً بر پرتوسر
وظیفه سی کوره رک ضیای شمسی ییلدیزک آرقاسنه
عکس ایتدیردیکی و قیروقلرک بوضیادن باشقا برشی
اولمادیغنی ظن ایتکده ایدی. فقط شو نظریه
موجبنجه ییلدیزک خط حرکتی نه اولورسه اولسون
قیروقلرک بر خط مستقیم اوزره بولماسی لازم
کله جکدی که ذنبک مختلف شکلی اکتساب ایتیه سی
اسکی هیئتشناسک دوشونجه سنده کی ساسینرلی
کوسترر. اک صوک اوله رق، ضیای شمسک بر
(قوة دافعه) یه مالک بولندیغنی قبول ایدیلشدر.
هیئون دیورلرکه: قیروقلیلری تشکیل ایله یین
غازلرک ذراتی، اولاً کونشک جاذبه سنه طوتولوب
اوکادوغر و تقرب ایدیور، بالاخره (قوة دافعه) نک
تأثیریه اوزاقلاشیور. اووجهاله که کوکبک هیئت
مجموعه سی بوش بر مخروطه بکزیور. ذیل کوکبه کی
انحنای (قوة دافعه) نک مقداری ازان ایده بیلیر. خط
مستقیم اولانده یالکز مولدالماء، خفیف صورته
مقوس ایسه. دوناتی ییلدیزنده اولدیغنی کی -
مولدالماء ایلله قاربون، اوافق بر ساحه ده شدله سرپش
ایسه کثافتلی معادن - مثلاً سودیوم، ماغنیه زیوم -
موجوددر. بعض نجوم کيسودارده صایدیغمز اوچ
نوع قیرووق مشاهده اولمشدر. بوشراطدا اتره سنده
هیچ بر تصنیف ممکن دکلدیر. یکی ظهور ایدن هر
قیرووقلی، حل ایدیه مه مش بر چوق مسائل اورتیه
آتیور و تابع بولندقلری قوانینک هیچ برندن
خبردار اولمادیغمزی اثبات ایدیور.
کواکب ذوی الاذناک ظهوری ازمنه قدیمه دن

مع الاسف یاپیلان تدقیقات معلوما تمزک چوق
نقصان اولدیغنی آکلانمش ووقایعک صوک درجه
مغلق وایضاحی غیرممکن بولندیغنی ده کوسترمشدر.
فرانسه هیئتشناسان جمعیتی رئیس سابقی موسیو
(دولابوم پلووینهل) بافکر نه دیور:
« قیرووقلوری تشکیل ایله یین اجسام نه دن
عبارتدر؟ اون، اون ایکی سنه اول شو سؤالک
جوابی غایت بسیط ایدی: سزه بتون نجوم
کيسودارک مرکباتی همان همان بر، وضیادار اوله جق
قدر درجه حراقتی یوکسنک مولدالماء و قاربون
و (کیانوس) سی حاویدر» دییه جکدم. شمسه تقرب
آننده ارییه بیلن واونک ضیاعنه معکس اولان احجار
واجرامدن متشکل بولندیغنی ده ییلدیزه جکدم.
فقط الیوم فوطوغرافی، طیفده واسیع مقیاسده
تحریات اجراسنه مساعد اولدیغندن قیرووقلیلرک
مرکباتی داها مغلق کورنویور. اولاً: هپسنک
تشکلاتی بردکلدیر. معلوما تمز ترقی ایتدکجه اونلری
- ییلدیزلرده یایدیغمز کی - طیفلرینه کوره صنفلره
آیره جغز. فی الحقیقه صرف غازدن متشکل و ماوی
رنکده قیرووقلیلر اولدیغنی کی باشلیجه صلب
اقسامدن عبارت و صاری نجوم کيسودارده
وارددر. حاوی اولدقلری غازلرک ماهیتنه کلنجه
بولنلرک قاربون مرکباتندن بولندقلری دعا ایدم
بیلر. فقط صرف مولدالماء ایلله قاربوندن مرکبدر
دییه مه یز. احتمال مولدالماء حوضه ده موجوددر. نواتده
(کیانوس) ه، کرک رأس و کرک قیرووقده (آزوت) ه
تصادف اولتمقده در. نجوم کيسودارده پک اسکیدن
بری نظر دقتی جلب ایدن آنحق جسم سیاله دار اولمشدر.
۱۹۱۰ سنه سنده ظهور ایله یین بر ییلدیزک قیرووقی
۱۱۰ کیلو مترو طوانده ایدی. ۱۸۱۱ ده کینک
۱۷۶ میلیون، ۱۶۸۰ و ۱۸۴۳ سنه لرده کوریلنلرک
ایسه قیرووقلری ۲۴۰ و ۳۲۰ میلیون کیلو متره

بري انسانيت ايجون « حادثات فوق العاده فلكيه » دن عد ايديش و برطام خرافات و خيالاتك تولدينه باعث اولمشدر: تلسز تلغراف و تله فون ايجاد ايديله ن زمانم زده بيله افكار باطله جاريدن. برچوق كيمسملر و همياته قايلمقدن منع نفس ايده مه مكدملر.

بتون دنيا نك معروض قالدني شدتلي فبرطنه و سيلا بلي تشرين اولده ارضه ياقلا شه حق (آنق) ييلديزينه اسناد اپدنلر يوق دكلدر. فقط حادثات جويه ده كي بوقرار سزلنك سبيني كر نشده رامالي ز. بويوك هيئتشناس (قاميل فلاماريون) ، فرانسه هيئتشناسان جمعيتك ۷ ماييده كي اجتماعده ايراد ايتديكي نطقده بيان ايتديكي وجهله « يشاديغمز اقليملر زده صغوق ، ياغموزلر و سيلا بلي سنه لر شمسك ساكن اولديني دوره عابدر . صيچاق و قوراق سنه لر ايسه اعظمي فعاليت كوسترديكی زمانلره اصابت ايتكمده در. صوك سكونت دوری ۱۹۱۳ ده اولديغنه ، آراده كي فاصله اون ، ويا اون ايكي سنه بولنديغنه كوره ۱۹۲۴ ويا ۱۹۲۵ سنه لری دورك صوکی اولق لازم كلیر. شوندن آ كلايورزكه قوروقلي ييلديزلرك ظهوريله حادثات طبيعه ارض بيننده بر مناسبت يوقدر.

لكن ارضيلرك باشقا بر نقطه نظردن قورقغه حقلری واردر . زيرا نجوم كيسودارك سياره مزه جارمسي دائره احتمال داخلنده در .

استادمز (قاميل فلاماريون) ك فكر نجه : كره ارضك بر تويروقلي ييلديزه تصادف ايلسي غير ممكن عد ايديله مز ؛ چونكه فن ميخانيك سماوينك هيچ بر قاعده سي ، هيچ بر قانوني ، مدارلری اوزرنده سير ايدن ايكي كوكب سيارك يكديكرييله مصادمه ايدرك بارجالا نملرينه ، توز كي طاغيلمه لر يته ويا خود تيمع و تخر الملرينه مانع دكلدر » او حالده بر قوروقلي ييلديزك مصادمه نتيجه سننده آفات

مدهشه ظهورندن قورقماز ايجاب ايدرمي؟ خير! نجوم ذوی الاذنايك خفيفكي و كتله لر ينك آزلغنه دائر اولان معلوماتمز هيچانه قايلمقدن بزي منع ايدر. اولسه اولسه آنچاق موضعي بر طام فلاكتلر ميدانه كليركه يوندن ارض عموميت اعتباريله متأثر اولماز .

خلاصه :

هيچانلي خبرلر نشر ايتك فرصتي آرايان غزته جيلرك سوزلريني ديكله مينه رك علم جليل هيئتك يكي ياپاجني كشفياتي امنيتله بلكه به لم .

مصري

مورمون ديني و تعدد زوجاته دائر :

۲

۱۸۶۲ يه قدر مورمونلر تعدد زوجاتي تطبيق خصوصنده راحت بر اقليمشدیلر . فقط بونار يئحه مخالفلر ، كه آرالرنده اك زياده متوديستلر كوزه چاريوردی ، حكومتی تطبيق ايدرك آرزولرينه موفق اولديلر . رئيس جمهور لنقولن ۲ موز ۱۸۶۲ ده خصوصی بر قراريله - كه اوچ سنه ماقبلنه شاملدرت بردنبره تعدد زوجاتي منع ايتدی . ۵۰۰ دولاردن ۵ سنه حبسه قدر جزالرتيب اولوندى . فقط مورمونلر كلنسه ده كي قيدلريني كيزلي طوتدقلرندن بو قرار غير قابل تطبيق قالدی . چونكه اوچ سنه اوئنه قدر هيچ رازدواجك رفوعي اثبات ايديله مدهدی . تعدد زوجات ده ماضيده كي كي دوام ايتدی . ۱۸۸۲ يه قدر اودرجه ياييلدی كه زجر و شدتله منعه قر ويرديلر . بوزمان Persécutions Dio-clétiennes ناميله مشهور شدتلي ظلملر باشلادی . اورتاقي ازدواجلری اثبات قابل اولمديغندن بر آراده پاشا يانلر عليه مخصوص بر قانون اصدار اولوندى . بوقانونه كوره بردن فضله قادينله برابر